

Perceel aan de Bergbosweg te Budel

Ecologische quickscan

In opdracht van dhr. en mvr. Cupedo



J.F.G. Maassen

Perceel aan de Bergbosweg te Budel

Ecologische quickscan

**In opdracht van dhr. en mevr. Cupedo
datum 20-9-2016**

Maassen *ecologisch advies en onderzoek*

Jan Mosmanslaan 23
5237 BB 's-Hertogenbosch
T 073-6410858
maassen36@ziggo.nl
K.v.K 64413152
BTW nr 81276485B02
rek.no NL55 INGB 0003 0208 71

<i>Tekst en samenstelling</i>	Jan Maassen
<i>Foto's</i>	Jan Maassen
<i>Foto op omslag</i>	Jan Maassen
<i>Project no.</i>	1608-2
<i>Wijze van citeren</i>	J.F.G. Maassen, perceel aan de Bergbosweg te Budel
<i>In opdracht van</i>	Dhr. en mvr. Cupedo
<i>Contactpersoon</i>	Marjon van den Heuvel
<i>Status</i>	definitief
<i>Datum</i>	20-9-2016

© 2016 Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, 's-Hertogenbosch

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van de natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen.

Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere verstrekte gegevens. De opdrachtgever vrijwaart Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoud

1	Inleiding	9
	1.1 Aanleiding	9
	1.2 Vraagstelling	9
	1.3 Ligging van de planlocatie	9
	1.4 Beschrijving van de planlocatie	10
	1.5 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen	10
2	Wettelijk kader	12
	2.1 Inleiding	12
	2.1 Flora- en faunawet	12
	2.2 Gebiedsbescherming	13
	2.3 Rode Lijst	13
3	Onderzoeksresultaat	14
	3.1 methodiek	14
	3.2 gebiedsbescherming	15
	3.3 soortenbescherming	16
	3.2.1 <i>Vaatplanten</i>	16
	3.2.2 <i>Vogels</i>	16
	3.2.3 <i>Grondgebonden zoogdieren</i>	17
	3.2.4 <i>Vleermuizen</i>	18
	3.2.5 <i>Amfibieën en reptielen</i>	19
	3.2.6 <i>Vissen</i>	19
	3.2.7 <i>Vlinders en libellen</i>	19
	3.2.8 <i>Overige ongewervelden</i>	19
4	Conclusie en aanbeveling	20
	4.1 Gebiedsbescherming	20
	4.2 Flora en Faunawet	20
	4.3 Mitigerende en compenserende maatregelen	20
	4.4 Ontheffingsaanvraag	21
	4.5 Vervolgonderzoek	21
	4.6 Samenvatting	21
5	Bronnen	22
	Bijlage Flora en faunawet	24

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Dhr. en mevr. Cupedeo hebben het voornemen tot het oprichten van een nieuwe woning op een perceel gelegen aan de Bergbosweg te Budel. De oprichting van de woning vindt plaats in het kader van de provinciale regeling “Ruimte voor Ruimte” en op basis van een aantal randvoorwaarden die door de gemeente zijn aangegeven. Crijns Rentmeesters bv te Someren heeft de opdracht de herontwikkeling van de locatie mogelijk te maken binnen de gestelde wettige kaders. Binnen deze kaders dient een quickscan Flora en fauna te worden uitgevoerd. Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is aangezocht om deze quickscan uit te voeren.

1.2 Vraagstelling

Middels dit onderzoek wordt de vraagstelling onderzocht of de gewenste ontwikkeling in het plangebied mogelijk effecten kan hebben op flora en fauna, of op belangrijke (beschermde) natuurgebieden in de omgeving. Voor dit doel wordt in beeld gebracht of en welke effecten de gewenste ontwikkeling mogelijk kan hebben op (beschermde) natuurgebieden en soorten. Indien de gewenste ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten, leidt de quickscan tot aanbeveling voor vervolgstappen.

Het uiteindelijke doel is het afstemmen van de ontwikkeling op de aanwezigheid van beschermde soorten, zodat gewerkt kan worden binnen de kaders van de wetgeving zoals die vastgelegd is in de Flora en Faunawet en Natuurbeschermingswet.

1.3 Ligging van de planlocatie

Het plangebied is gelegen binnen de gemeente Cranendonck in het landelijk gebied op een afstand van 1,5 km westelijk van de bebouwde kom van Budel. Het perceel is kadastraal bekend als sectie H, nummer 887 en is gelegen tussen de huisnummers Bergbosweg 9 en 5. Het perceel ligt ingesloten binnen een kleine bebouwingsconcentratie en is momenteel onbebouwd en in agrarisch gebruik als grasland. Het landelijk gebied betreft een bosrijke omgeving die in feite een uitloper is van het bosgebied de Buulderbergse Heide binnen het agrarisch landschap.



Fig1. Ligging van het plangebied (rood omkaderd) in de omgeving
(luchtfoto ArcGIS)

Het dominerende bostype ter hoogte van de planlocatie betreft naaldbos van een lage natuurwaarde. Het Berken-Eikenbos is het natuurlijke bos dat binnen de omgeving verwacht kan worden. Water of waterrijke elementen ontbreken binnen de directe omgeving geheel.

1.4 Beschrijving van de planlocatie en directe omgeving

Het plangebied betreft een oppervlak voedselrijk grasland dat gedomineerd wordt door het gras Glanshaver. In deze omgeving, waar de bodem van pleistocene oorsprong is, kan dit graslandtype als een pioniersvegetatie die zich ontwikkelt op sterk bemeste bodems (van b.v. een akkerland) beschouwd worden. Het grasland is buiten enkele velden met Paardenbloem kruidarm, wordt extensief beheerd en is van een lage botanische waarde. De enige houtbegroeiingen binnen de perceelgrenzen zijn de hagen op de randen van het terrein. Aan de oost en westrand zijn 2 meter hoge coniferenhagen aanwezig ter hoogte van de afscheiding met de naburige percelen. De coniferenhagen functioneren echter niet als erfafscheiding met de naburige woningen, daar ze buiten de hekwerken liggen die momenteel daadwerkelijk als erfafscheidingen fungeren. Tussen de hekwerken en hagen is een nauwe doorgang. Als afscheiding met de Bergbosweg aan de straatkant is een 1,5 meter hoge ligusturhaag aangeplant. Aan de randen van het terrein is een grotere diversiteit van hoogopgaande houtbegroeiingen aanwezig die echter wortelen buiten het plangebied op naburig terrein. Naast hoge en middelhoge struiken, waaronder veel naaldbos, zijn als grotere bomen o.a. Grove dennen, Sparren en Zomereiken aanwezig. Hoewel deze feitelijk buiten het plangebied vallen kunnen echter ingrepen binnen het plangebied wel van invloed zijn op de ecologische functies, b.v. als vestigingsplaats van jaarrond beschermde verblijfplekken en foerageergebied van vleermuizen, die deze vervullen. Aan de zuidkant grenst het perceel zonder fysieke afscheiding aan een terrein waar lage tot middelhoge houtgewassen zijn aangeplant voor kweekdoeleinden. Deze kweek die vooral bestaat uit Sparren en voor een kleiner deel uit Buxus, is overwoekerd door onkruiden en de bodem is vergraven door konijnen. Binnen het plangebied en directe omgeving ontbreekt open water en watervoerende elementen.

1.5 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen

De beoogde ontwikkeling van de locatie vindt plaats op basis van de provinciale regeling "Ruimte voor Ruimte". Op de locatie vindt nieuwbouw van een woning plaats op onbebouwde grond. Voor de realisering van de plannen hoeft dus geen bestaande bebouwing te worden gesloopt. De enige houtbegroeiingen die mogelijk geamoveerd worden betreffen een aantal hagen. Voor de bouw vindt er grondverzet plaats op terrein van lage natuurwaarde.



Fig 2. zicht op het plangebied vanaf de Bergbosweg



Fig 3. Glanshaver grasland



Fig 4. Coniferenhaag en tuin van buren west



Fig 5. Zicht op buren oost



Fig 6. Omgeving zuid van het plangebied



Fig 7. Bergbosweg

2. Wettelijk kader

2.1 Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming is geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. In deze twee wetten zijn de nationale natuurwetgeving en internationale richtlijnen en verdragen verankerd, zoals Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetland-Convention, Conventie van Bern, Cites en Verdrag van Ramsar.

2.1 Flora en faunawet

Voor nadere details zie Bijlage Flora en Faunawet

Voor de Flora- en faunawet gelden een aantal verbodsbepaling ter bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage Flora en faunawet, bldz. 24). Er is een zwaar, middelzwaar en een licht beschermingsniveau. Voor alle inheemse diersoorten, beschermd of onbeschermd, geldt de zorgplicht. De zorgplicht wil zeggen dat men deze niet onnodig mag doden, verwonden of anderszins beschadigen. Voor de licht beschermde soorten (genoemd in tabel 1 van de Flora- en Faunawet) geldt geen ontheffingsplicht maar alleen de zorgplicht.

De soorten die onder het middelzware en zware beschermingsniveau vallen zijn in principe ontheffingsplichtig en worden hier als strikt beschermd aangeduid. Onder deze strikt beschermde soorten vallen alle vogels en de soorten die op tabel 2 en 3 van de Flora en Faunawet staan vermeld. Indien men met een door het ministerie van EZ goed gekeurde gedragscode werkt geldt geen ontheffingsplicht voor soorten van tabel 2. Bij tabel 3 soorten en vogels geldt alleen de vrijstelling bij het gebruik van een gedragscode voor werkzaamheden in het kader van een bestendig beheer en onderhoud en niet bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Bij tabel 3 soorten geldt bij gebruik van een gedragscode in alle gevallen geen vrijstelling van artikel 10, het verbod om dieren onnodig te verontrusten. De strengste bescherming genieten de soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn en Europese Habitatrichtlijn (tabel 3, bijlage 4) vallen. Alle vogels die binnen Europa als inheems worden beschouwd vallen onder de Europese Vogelrichtlijn. Onder de Europese Habitatrichtlijn vallen o.a. alle vleermuissoorten die in ons land van nature voorkomen.

Naast soorten beschermt de F en F wet ook verblijfplaatsen die als “vast” kunnen worden aangemerkt. Deze bescherming geldt alleen de vaste verblijfplaatsen van vogels en strikt beschermde soorten. Een vaste verblijfplek betreft een verblijfplek waarnaar een dier regelmatig terugkeert en niet slechts éénmalig voor een specifieke functie gebruikt wordt, zoals de nesten van de meeste vogels. Ook hier zijn er verschillende gradaties in beschermingsniveau, afhankelijk hoe kwetsbaar de instandhouding van de soort is in relatie tot gebruik van de vaste verblijfplek. In samenhang met de verblijfplek wordt ook de leefomgeving beschermd zover deze van belang is om het functioneren van de verblijfplek mogelijk te maken.

Indien men kan garanderen dat de voorgenomen plannen geen overtreding van de Flora en Faunawet tot gevolg hebben geldt een vrijstelling. Zoniet dan moet men ontheffing aanvragen van artikel 8 tot 12 van de Flora en faunawet. Van artikel 10 (het verbod om dieren onnodig te verontrusten) wordt geen ontheffing verleent voor soorten van tabel 3. Voor broedende vogels wordt geen ontheffing verleent van artikel 11 (het verbod om voortplantingsplekken te verstoren). Een ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld op de volgende punten:

- aanwezigheid van aanvaardbare alternatieve mogelijkheden;
- aanwezigheid van een wettelijke belang;
- de staat van instandhouding van de soort;
- behoud van functionaliteit van de verblijfplek.

Het wettelijk belang betreft, afhankelijk van de status van de soort, een nationaal wettelijk belang (Vrijstellingsbesluit) of een Europees wettelijk belang (Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn). Deze wettelijke belangen hebben o.a. betrekking op de openbare veiligheid, volksgezondheid, veiligheid luchtvaart en bescherming flora en fauna.

Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming betreft de gebieden die onder de natuurbeschermingswet vallen en die gebieden die aangewezen zijn als onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland (NNN).

-De Natuurbeschermingswet (NB) heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden met een hoge ecologische waarde in Nederland tot doel. Daartoe zijn op internationaal Europees niveau gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het verdrag van Ramsar (Wetlands). Op nationaal niveau vallen beschermde Natuurmonumenten onder de NB-wet. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000.

-Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit planologisch beschermde gebieden die zijn aangewezen om ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. Het Natuurnetwerk Nederland is een vervolg op de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) waarvan de naam EHS nog wel in de wetgeving is verankerd.

Activiteiten die een negatief effect hebben op deze gebieden zijn in het algemeen verboden. Een ontheffing wordt alleen verleend indien er geen reële alternatieven zijn, de staat van in standhouding van de soort niet in gevaar komt en er sprake is van een groot openbaar belang, dat o.a. de volksgezondheid en openbare veiligheid kan betreffen. De ontheffingsverlening gaat veelal gepaard onder strikte voorwaarden en beperkingen en er is altijd sprake van een compensatieplicht. Bij Natura 2000 gebied wordt doormiddel van een voortoets beoordeeld of er negatieve effecten verwacht kunnen worden en in hoeverre deze als significant beoordeeld kunnen worden. Bij niet-significante negatieve effecten volgt een “lichte” beoordeling doormiddel van een Verslechteringstoets. Bij significante negatieve effecten wordt de “zware” route gevolgd doormiddel van een Passende beoordeling en ADC-toets.

2.4 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Flora- en faunawet nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.

3. Onderzoeksresultaat

3.1. Methodiek

Literatuuronderzoek

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van o.a.

de website van Ministerie van economische zaken en diverse verspreidingsatlassen. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de ligging van het plangebied ten opzichte van relevante natuurterreinen in de omgeving en de ligging ten opzichte van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de NNN (EHS) (Natuurnetwerk Nederland).

Veldonderzoek

Het veldbezoek werd op 5 september 2016 in de morgen uitgevoerd door dhr. J.Maassen. Tijdens het veldbezoek was het droog, onbewolkt en zomers weer (temperatuur rond de 23 graden C). Er stond een lichte wind (windkracht 2).

Tijdens de uitgevoerde veldonderzoeken zijn de aanwezige biotopen in het plangebied vastgesteld. Aan de hand van de aanwezige biotopen kan worden bepaald of er mogelijk beschermde soorten voorkomen. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen, die kunnen duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Behalve het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten is er ook gelet op bijv. holen, uitwerpselen, prooi-resten, braakballen, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn verwerkt in onderstaande notitie.

3.2 Gebiedsbescherming

Ligging ten opzicht van NNN (voorheen EHS)

Het plangebied ligt buiten de NNN, maar wel zeer dicht bij NNN-gebied. In feite is het plangebied omgeven door NNN-structuren en grenst daar bijna aan. Als gevolg van de ligging buiten NNN-gebied vindt er geen directe fysieke aantasting of inperking van NNN-structuren plaats. Gelet op de aard, schaal en reikwijdte van de ingreep wordt ook geen directe fysieke schade aan nabij gelegen NNN-structuren verwacht. Daar de locatie een “bescheiden” woonfunctie krijgt en binnen een bestaande bebouwingslint wordt gerealiseerd, wordt in de toekomst geen bijdrage verwacht die enigszins significant is aan de factoren, als geluid-, licht- en stikstofbelasting, die als gevolg van een werking op afstand indirect schade kunnen toebrengen aan NNN-gebied en het functioneren daarvan. De werkzaamheden kunnen dusdanig uitgevoerd worden dat ook in de uitvoerende fase geen verstoring van het NNN-gebied ontstaat, bv door een overmaat van licht- en geluidbelasting te voorkomen en buiten het broedseizoen te werken. Met in acht nemen van de genoemde voorwaarden en zorgvuldigheid worden geen negatieve effecten verwacht op de aanwezige NNN als gevolg van de voorgenomen herontwikkeling van de planlocatie.



Fig 8. Ligging van het plangebied (roodomkaderd) ten opzichte van de NNN-structuren (groen omkaderd). Bron: www.synbiosis.alterra.nl/natura2000/

Ligging ten opzichte van beschermde natuurgebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Vogel- en Habitatrichtlijngebied. De dichtstbijzijnde beschermde natuurgebieden zijn de Natura 2000 gebieden de Weerter- en Budelerbergen & Ringselven op 5 km afstand oost en Leenderbos, Groote heide & De Plateau op 1,5 km afstand westelijke. Gelet op deze afstanden de aard en schaal van de ingreep kunnen negatieve effecten op Natura 2000 uitgesloten worden.

3.3 Soortenbescherming

3.3.1 Vaatplanten

Binnen de wegbermen in de omgeving komt als strikt beschermde (tabel2) plantensoort de Wilde marjolein voor. Echter deze heeft hier geen natuurlijke oorsprong en is afkomstig uit zaadmengsels waarmee de wegbermen zijn ingezaaid. Niet uitgesloten kan worden dat deze zich uitzaait naar het plangebied als er, b.v. door grondwerkzaamheden, open bodem ontstaat waar deze kan ontkiemen.

De natuurlijke vegetatie binnen het plangebied is van een zeer algemeen type en betreft algemene graslandsoorten, onkruiden en ruigtekruiden. Er werden geen beschermde soorten waargenomen en er ontbreken de condities om beschermde soorten aan te treffen die hier een natuurlijke standplaats vinden.

conclusie

Door de geplande ingrepen worden geen negatieve effecten op beschermde plantensoorten verwacht

3.3.2 Vogels

Toelichting

In de Flora en faunawet worden alle broedende vogels strikt beschermd. De Flora- en Faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is. Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd. Als nestendoor een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn.

De volgende categorieën (aflopend in beschermde status) worden onderscheiden:

Categorie1: Ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk

Nesten jaarrond beschermd, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd.

Soorten: Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw.

Categorie 2: Ontheffingsaanvraag mogelijk noodzakelijk

Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Echter ze zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of "als ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen".

Soorten: Blauwe reiger, Boerenwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiswaluw, Ijsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenvalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht.

Categorie 3: Ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk

Soorten: Overige soorten

Categorie1; ontheffingsaanvraag altijd nodig

Bronnenonderzoek

Op basis van bronnenonderzoek en landschapskenmerken kunnen uit deze categorie Kerkuil, Huismus en een aantal algemene roofvogelsoorten (Buizerd, Sperwer) verwacht worden.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn de houtbegroeiingen rond het plangebied gecontroleerd op aanwezigheid van verblijf en nestelplekken van uilen en andere roofvogels. Deze werden niet geconstateerd. Tevens is binnen de directe omgeving onderzoek gedaan naar aanwezigheid van een huismussenpopulatie. De dichte coniferenhagen binnen het plangebied zijn onderzocht op nestelplekken van Huismussen; bij hoge uitzondering willen Huismussen in het groen nestelen, waarbij een voorkeur is voor dichte hagen. Er werden geen huismussen geconstateerd, noch nestelplekken of andere verblijfssporen.

Conclusie

Binnen het plangebied en de invloedssfeer daarvan wordt geen verstoring verwacht van jaar rond beschermde verblijfplekken van vogels.

Categorie 2; ontheffingsaanvraag mogelijk noodzakelijk

Uit deze categorie kunnen binnen de omgeving in het bijzonder een aantal bosvogels verwacht worden als Boomkruiper, Boomklever, verschillende soorten spechten en mezen. Binnen het plangebied en invloedssfeer daarvan ontbreken bomen met holten of andere objecten waarbinnen deze soorten kunnen nestelen.

Conclusie

Negatieve effecten op de staat van in standhouding van soorten uit deze categorie worden daarom niet verwacht tengevolge van de voorgenomen plannen.

Categorie 3; ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk

De coniferenhagen bieden zeer geschikte nestgelegenheid voor een aantal algemene tuin- en zangvogels. Ook het omgevend groen met veel dicht naaldhout binnen de invloedssfeer van de ingreep biedt goede condities aan broedende vogels. Indien het broedseizoen in acht wordt genomen worden geen negatieve effecten op deze categorie van vogels verwacht.

3.3.3 Grondgebonden zoogdieren

Streng beschermd

Bronnen

Op basis van landschapsskenmerken en bronnenonderzoek kunnen binnen deze omgeving in het bijzonder Eekhoorn en Steenmarter verwacht worden. Op basis van de verspreidingsgegevens uit 2010 van de Zoogdierenvereniging (zie website Zoogdierenvereniging) ligt het plangebied net buiten het zuidoostelijk verspreidingsgebied van de Das. Er zijn geen aanwijzingen dat de soort bekend is uit het km-hokken die de omgeving van het plangebied vormen.

Veldbezoek

Aan de randen van het perceel zijn dichte naaldhoutbegroeiingen aanwezig die nestgelegenheid aan eekhoorns kunnen bieden. Hoewel deze buiten het plangebied vallen kan de ingreep van versturende invloed zijn op eventuele nesten die deze houtbegroeiingen kunnen bevatten. Tijdens het veldbezoek zijn alle houtbegroeiingen binnen de invloedssfeer van het plangebied daarom onderzocht op eekhoornnesten; deze werden nergens geconstateerd. Ook is gelet op sporen van andere strikt beschermde soorten (Steenmarter), zowel buiten als binnen het plangebied..

Conclusie

Tijdens het veldbezoek werden geen waarnemingen gedaan die erop wijzen dat het plangebied en directe omgeving jaar rond beschermde verblijfplekken van strikt beschermde zoogdieren bevat. Het plangebied bevat binnen de perceelgrenzen geen elementen die verblijf kunnen bieden aan de Steenmarter en Eekhoorn; wel kunnen soorten hooguit op incidentele wijze, b.v. als passanten, het plangebied aan doen. Negatieve effecten op deze soortgroep worden daarom niet verwacht.

Licht beschermd

Op het perceel aan de zuidkant van het plangebied werden veel graafsporen van konijnen geconstateerd.

In het bijzonder aan de terreinranden kan de aanwezigheid van Egel, Mol, Bosmuis, verschillende soorten woelmuizen en spitsmuizen verwacht worden. De omgeving is ook zeer geschikt om kleine marterachtigen te verwachten (Wezel, Bunzing). Voor al deze soorten geldt een vrijstelling en slechts de zorgplicht, d.w.z. onnodige verwonding, doden en verstoring dient indien mogelijk te worden voorkomen.

3.3.4 Vleermuizen

Toelichting

Wettelijke bescherming en levenswijze

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn strikt beschermd. Alle vleermuizen staan vermeld in Tabel 3 bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort".

Vleermuizen onderhouden verschillende type verblijfplekken als paarverblijven, winterverblijven, kraamverblijven en zomerverblijven. Voor de staat van in standhouding van de lokale populatie van de soort zijn de kraamverblijven en de grote winterverblijven van het grootst belang. In gebruik van paarverblijven zijn vleermuizen het meest flexibel. In de loop van het seizoen wisselen vleermuizen regelmatig van verblijfplaats waarbij gebruik wordt gemaakt van vaste routes tussen de verblijfplekken. Eveneens tussen foerageergebieden en verblijfplaatsen onderhouden vleermuizen vaste routes. Bij het gebruik van deze routes oriënteren vleermuizen zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen en houtwallen.

Dit gehele systeem van verbindingroutes en foerageergebieden die het functioneren van de verblijfplaatsen voor hun specifieke functies mogelijk maakt wordt de functionele leefomgeving genoemd. Ingrepen binnen de functionele leefomgeving die het functioneren van de verblijfplaatsen aantasten worden door de wetgever gelijk gesteld aan de aantasting van verblijfplekken zelf. In deze zin is de functionele leefomgeving even strikt beschermd als de verblijfplekken.

Bronnen

Op basis van landschapskenmerken en bronnenonderzoek worden binnen de omgeving de Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Gewone grootoorvleermuis en Rosse vleermuis verwacht worden. Van de genoemde soorten kan vrijwel zeker de Gewone dwergvleermuis foeragerend binnen het plangebied verwacht worden.

Veldbezoek

Binnen het plangebied en de directe invloedssfeer daarvan zijn geen elementen als bebouwing en holle bomen die verblijf aan vleermuizen kunnen bieden. Zeker worden foeragerende vleermuizen aan de terreinranden verwacht; echter deze vormen binnen de bosrijke omgeving geen elementen die meer dan gemiddeld van belang zijn als foerageergebied. Noch maken deze deel uit van groenstructuren die van bijzonder belang zijn als verplaatsingsstructuur.

Conclusie

Als gevolg van de ingrepen worden geen negatieve effecten op de jaarrond beschermde verblijfplaatsen en verblijfsmogelijkheden van vleermuizen verwacht. Gelet op de schaal van de ingreep en de goede compensatie die de omgeving biedt, wordt geen aantasting van het leefgebied van vleermuizen verwacht doordat essentieel foerageergebied en verplaatsingsstructuren aangetast worden.

3.3.5 Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn dan ook geen waarnemingen uit deze soortgroepen gedaan.

-Alle reptielen die in Nederland voorkomen gelden als strikt beschermd. Binnen de omgeving kan op basis van de verspreidingsgegevens alleen de Levendbarende hagedis verwacht worden, een soort van heide en heideachtig terrein. Geschikte leefgebied voor deze soort binnen het onderzoeksgebied en directe omgeving ontbreekt geheel. Aanwezigheid van deze soort en andere reptielen kan geheel uitgesloten worden.

-Het plangebied en directe omgeving toont weinig geschiktheid voor amfibieën door het ontbreken van geschikte voortplantingswaters. Voor de meeste strikt beschermde soorten ontbreekt het heide- of heideachtig milieu waarbinnen deze veelal in Brabant voorkomen. Het enige licht beschermde amfibie dat niet geheel uitgesloten kan worden is de Gewone pad. Deze is buiten de voortplantingstijd minder direct aan een watermilieu gebonden en kan ver uitzwerven..

Conclusie

Aanwezigheid van reptielen en strengbeschermde amfibieën kunnen worden uitgesloten; negatieve effecten op deze soortgroepen kunnen daarom ook uitgesloten worden. Voor eventueel aanwezige licht beschermde amfibieën geldt vrijstelling en uitsluitend de zorgplicht.

3.3.6 Vissen

Er ontbreekt elke vorm van open water, waardoor het plangebied niet relevant voor deze soortgroep is.

3.3.7 Vlinders en Libellen

Tijdens het veldbezoek werden verschillende algemene vlindersoorten waargenomen, waaronder het landkaartje en de Kleine vuurvinder.

Zowel op basis van verspreidingsgegevens en aanwezige biotopen worden geen streng beschermde soorten uit deze soortgroepen verwacht. Uit de groep van libellen worden hooguit een aantal algemene soorten verwacht die ver van het water weg zwerven om te foerageren.

Conclusie

Het plangebied is niet van belang voor beschermde libellen en vlinders. Op deze soortgroep worden derhalve geen negatieve effecten verwacht.

3.3.8 Overige ongewervelden

Uit deze soortgroep zijn een beperkt aantal soorten uit de groepen van kevers, mieren en slakken beschermd, eveneens één zoetwatermossel (Bataafse stroommossel) en de enige Inlandse zoetwaterkreeft (Rivierkreeft).

Gelet op verspreidingsgegevens en aanwezige habitat is voor het plangebied alleen de groep van mieren niet uit te sluiten. Als beschermde miersoorten gelden uitsluiten de welbekende bosmieren van het genus *Formica*. De soorten zijn licht beschermd (tabel1) en de bescherming geldt vooral de nesten. Nesten van bosmieren zijn binnen bossen van een vitale ecologische betekenis.

Gelet op de ligging van het plangebied in een bosrijke omgeving kunnen nesten van de algemene Behaarde bosmier en Kale bosmier binnen de invloedssfeer van het plangebied niet uitgesloten worden. Deze werden niet aangetroffen en derhalve kan geen negatief effect op deze soortgroep verwacht worden.

4. Conclusie en aanbeveling

4.1 Gebiedbescherming

Natuurbeschermingswet

Het plangebied ligt te ver verwijderd van gebieden die onder de Natuurbeschermingswet (Natura 2000) vallen om daar enig negatief effect op te verwachten.

NNN -gebied (voormalige EHS)

Als de nodige voorzorgsmaatregelen in acht worden genomen ten aanzien van o.a. geluid- en lichtbelasting tijdens de uitvoerende fase, worden geen negatieve effecten op NNN-gebied verwacht. Ook na herontwikkeling wordt geen significante bijdrage verwacht aan factoren die negatief bijdragen aan de kwaliteit van de nabij gelegen NNN structuren, gelet op de functie die het plangebied krijgt en ligging binnen een bebouwde lint.

4.2 Flora en faunawet

-Buiten vleermuizen zijn de enige strikt beschermde soorten die binnen het plangebied verwacht kunnen worden de Eekhoorn en met een kleinere kans de Steenmarter. Het plangebied bevat geen elementen die van bijzonder belang voor deze soorten zijn. Noch betekent de nieuwe inrichting voor beide soorten die in zekere mate als cultuurvolger gelden en de bebouwde omgeving opzoeken, geen aantasting van hun leefgebied.

-Er ontbreken binnen het plangebied en de invloedssfeer daarvan verblijfplaatsen van vogels en zoogdieren die als jaarrond beschermde vast verblijfplaatsen kunnen worden aangemerkt of als verblijfplekken die als onderdeel van de functionele leefomgeving strikt beschermd zijn.

Concluderend kan gesteld worden indien het broedseizoen tijdens de uitvoering van de plannen in acht wordt genomen, worden als gevolg van de herontwikkeling van de locatie, zowel in de uitvoerende fase als daarna, geen negatieve effecten verwacht op strikt beschermde soorten, hun verblijfplekken en leefgebieden.

Waarnemingen van licht beschermde soorten betroffen graafsporen van konijnen dicht bij het plangebied. Tevens kan een aantal andere algemene licht beschermde soorten zoogdieren niet uitgesloten worden. Ook aanwezigheid van licht beschermde amfibieën is niet geheel uitgesloten. Voor deze soorten geldt vrijstelling en wordt verwacht dat de zorgplicht in acht wordt genomen.

4.3 Mitigerende en compenserende maatregelen

- Daar in het groen rond het plangebied met grote zekerheid broedende vogels verwacht kunnen worden wordt aanbevolen om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Bij ingrepen in het groen, zoals de verwijdering van hagen, dient het broedseizoen zeker in acht worden genomen. Als broedseizoen wordt de periode half maart-half juli aangemerkt. Ook als na die periode nog broedende vogels of nestjongen worden waargenomen dan geldt dat het broedseizoen nog niet is afgelopen is.

- Voor aanwezigheid van licht beschermde zoogdieren en amfibieën dient de zorgplicht in acht genomen te worden. D.w.z. dat men verstoring, verwonding en doden van licht beschermde diersoorten zoveel mogelijk tracht te voorkomen.

4.4 Ontheffingsaanvraag

Indien voornoemde voorzorgsmaatregelen in acht worden genomen is een ontheffingaanvraag niet noodzakelijk

4.5 Vervolg onderzoek

Vervolg onderzoek is niet noodzakelijk

Samenvattend

Indien de hiervoor genoemde voorzorgsmaatregelen in acht worden genomen, worden tengevolge van uitvoering van de plannen en herontwikkeling van de planlocatie geen negatieve effecten verwacht op beschermde natuurgebieden en strikt beschermde soorten en hun leefgebied. Ontheffingsaanvraag en vervolgonderzoek is niet noodzakelijk.

5. Bronnen

Literatuur

- Creemers. R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland.
- Schaminée e.a. 1995. De Vegetatie van Nederland deel 1 t/m 5
- Drs. E.J. Weeda, R. Westra, Ch. Westra, T. Westra 1985-1994. Nederlandse Ecologische Flora deel 1t/m5
- P. Twisk, A. van Diepenbeek, J.P. Bekker 2010. Veldgids Europese Zoogdieren
- Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en NoordwestAfrika. Tirion Natuur.
- SOVON broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000.

Internetsites

- www.brabant.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.rijksoverheid.nl/ministeries/ez
- www.zoogdierenvereniging.nl

Bijlage Flora en Faunawet

Verbodsbepalingen

De Flora en faunawet kent de volgende algemene verbodsbepalingen

Artikel	Verbodsbepaling
8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op andere wijze of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen of te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	Het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse diersoort opzettelijk te verontrusten.
11	Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of verstoren.
12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
13	Het is verboden planten, producten van planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot beschermde Inheemse of uitheemse dier- of plantensoorten te vervoeren.

Soortenbescherming.

De soortenbescherming onderscheid 3 beschermingsniveau, waarbij de mate van bescherming oploopt van licht tot streng. Vogels gelden hierbij als een aparte categorie.

Tabel1	licht beschermd Voor deze soorten genoemd in tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt een laag beschermingsniveau en worden in deze rapportage als licht beschermd aangeduid. Bij ruimtelijke ingrepen geldt een vrijstelling voor deze soorten en behoeft geen ontheffing van Art. 75 van de FF-wet te worden aangevraagd. Wel is bij de ingrepen de zorgplicht van toepassing. De zorgplichtbepaling houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende planten en dieren, evenals voor hun directe leefomgeving.
Tabel 2	Middelwaar beschermd Voor deze soorten genoemd in tabel 2 van de Flora- en Faunawet geldt een middelwaar beschermingsregiem. Hierbij geldt dat bij ruimtelijke activiteiten geen ontheffing Art. 75 van de FF-wet behoeft te worden aangevraagd, mits de activiteiten worden uitgevoerd volgens een door de Minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Zonder een dergelijke gedragscode zijn ruimtelijke activiteiten met betrekking tot deze soorten wel ontheffingsplichtig. Deze soorten worden in deze rapportage samen met de volgende groep van tabel 3- soorten als strikt beschermd aangeduid. Alleen als het relevant is om een onderscheid te maken met tabel 3 soorten zal de omschrijving “middelwaar beschermd” worden gebruikt. Bijvoorbeeld in het geval als de werkzaamheden volgens een goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd.

Tabel 3	Streng beschermd Voor deze soorten uit tabel 3 geldt een zwaar beschermingsregiem en worden in deze rapportage altijd als strikt beschermd aangeduid. Het betreft de soorten die vermeld staan in bijlage 1 (Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten) en soorten die vermeld staan in bijlage 4 (EU Habitatrichtlijn). Voor deze soorten eist de wet dat voor ruimtelijke ingrepen een ontheffing aangevraagd moet worden van Art. 75 van de FF-wet. De ontheffing zal getoetst worden aan drie criteria: - Is er sprake van een bij de wet genoemd belang; - Is er een alternatief, zo ja, dan geldt dat het alternatief uitgevoerd dient te worden. Zo nee, dan wordt de ingreep aan de wet getoetst; - De gunstige staat van instandhouding van de soort mag niet in het geding komen door de geplande ingrepen.
Vogels	Streng beschermd Alle inheemse vogelsoorten zijn strikt beschermd in door de FF-wet. Tevens zijn tijdens het broedseizoen ook de nesten van vogels beschermd. Voor de duur van het broedseizoen geeft de wet geen standaardperiode aan. Van een aantal vogels zijn de nesten jaarrond, dus ook buiten het broedseizoen, beschermd (zie verder hieronder). Ontheffing kan worden verkregen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn - Bescherming flora en fauna - Veiligheid van luchtverkeer - Volksgezondheid en openbare veiligheid

jaarrond beschermde verblijfplekken

zoogdieren

Voor verblijfplekken, als holen, burchten, nesten en ruimten in gebouwen en bomen, met een permanente verblijffunctie van tabel 2 en 3 zoogdieren is artikel 11 van de Flora en Faunawet van toepassing, wat betekent dat deze jaarrond beschermd zijn. Bij tabel 2 soorten kan volstaan worden om met een goed gekeurde gedragscode te werken. De permanente verblijfplekken van tabel 3 soorten, waaronder de verblijfplekken van alle vleermuissoorten vallen, zijn strikt beschermd en ontheffingsplichtig.

vogels

De meeste vogels maken tijdelijke nesten die slechts kortstondig gebruikt worden. Echter en beperkt aantal vogels gebruiken het nest permanent of keren jaarlijks naar hetzelfde nest terug. Deze nesten worden daarom als vaste verblijfplek aangemerkt. De wetgever verstaat onder vaste verblijfplaatsen van vogels ook nesten en holtes waar de vogels ook buiten de broedtijd regelmatig verblijven. Afhankelijk van de flexibiliteit van de betreffende vogelsoort om een nieuw verblijfplaats te vinden als de oude verloren gaat zijn deze verblijfplaats jaarrond beschermd, d.w.z. dat de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora en Faunawet het gehele seizoen van toepassing zijn. Er worden 5 categorieën vaste verblijfplekken onderscheiden waarvan er 4 jaarrond beschermd zijn doordat artikel 11 van de Flora en faunawet gedurende het gehele seizoen van toepassing is.

Jaarrond beschermde nesten waarop de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen van toepassing is

categorie	Omschrijving
1	Nesten die ook buiten het broedseizoen als vaste rust- en verblijfplaats gebruikt worden (voorbeeld: steenuil)
2	Nesten van Koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: gierzwaluw en huismus).
3	Vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn

	vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar en kerkuil).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. (voorbeeld: buizerd en ransuil).

Vaste verblijfplekken waarop de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet alleen gedurende het broedseizoen van toepassing zijn. In principe zijn de nesten van deze soorten buiten het broedseizoen niet beschermd, echter ze vragen wel extra onderzoek. Hun nesten worden alsnog als jaarrond beschermd aangemerkt als dit onderzoek zwaarwegende feiten of als ecologische omstandigheden vaststelt die dit noodzakelijk maken.

categorie	Omschrijving
5	Nesten van vogels die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. (voorbeeld: boerenwaluw, blauwe reiger)

Zorgplicht

In de Flora- en Faunawet is een zorgplicht (artikel 2, lid 1) opgenomen:

“Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

De zorgplicht geldt altijd, en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.